

Naturerhvervstyrelsen
Att.: Peter Byrial Dalsgaard

peby@naturerhverv.dk

03-02-2016

Høringssvar til Miljørapport for forslag til plan om ændrede gødskningsnormer

Aalborg Kommune har modtaget Miljø- og Fødevarerministeriets "Miljørapport for Forslag til plan om ændrede gødskningsnormer, og har følgende bemærkninger til rapporten". Aalborg Kommune mener, at "Miljørapport for forslag til plan for ændring af gødskningsnormerne" skal være mere målrettet og konkret mht. beskyttelsen af grundvandsressourcen.

Lovforslaget indeholder en bemyndigelse til Miljø- og Fødevarerministeren til at fastsætte afgrødernes kvælstofnormer. Aalborg Kommune mener, at hvis Miljø- og Fødevarerministeren ændre i kvælstofnormerne bør ændringerne sendes i offentlig høring, da en sådan ændring får betydning for kommunernes planlægning inden for grundvandsområdet.

Af side 4 i miljørapporten fremgår det, at kvælstofnormen fremadrettet vil blive fastlagt årligt. De årlige normer fastlægges bl.a. på baggrund af den på landsplan årlige gødningssammensætning og det samlede årlige areal med dyrkning af afgrøder. En årlig landsdækkende ændring af kvælstofnormen vil gøre det vanskeligere for kommunerne, at håndtere beskyttelsen af grundvandet i indsatsplanerne, da forudsætningerne for planerne fremadrettet vil ændre sig årligt. For at sikre den fremadrettede beskyttelse af den anvendte del af grundvandsressourcen (indvindingsoplande til almene vandværker), samt den fremtidige ressource inden for områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD), bør der i disse områder i stedet anvendes en fast kvælstofnorm, der er tilpasset området's sårbarhed. Dette forslag kan indskrives i miljørapporten, som et initiativ der sikrer, at den anvendte del af grundvandsressourcen og den fremtidige drikkevandsressource ikke udsættes for en ændring i miljøbelastning på baggrund af kvælstofnormen.

Kvælstofreducerende indsatser og grundvandsbeskyttelse

I Forslag til plan om ændring af gødskningsnormer fremgår det, at den reducerede kvælstofnorm i forhold til det økonomiske optimale (ca. 20,34%) udfases. Det vil sige, at det generelt skal være muligt, at anvende mere kvælstof på markerne. Udfasningen afsluttes i vækstsæsonen 2016/2017. Miljø- og Fødevarerministeriet vil fra 2018 indføre en mere målrettet regulering af landbruget. Reguleringen skal baseres på lokale behov for indsatser. Der lægges i forslaget op til, at reguleringen skal foregå på deloplandsniveau. Det vil sige, at der ikke forventes gennemført en differentieret regulering i forhold til sårbare grundvandsforekomster. Aalborg Kommunes mener, at der i den målrettede regulering bør tages højde for nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), således at der igennem den målrettede regulering sikres en grundlæggende beskyttelse af disse områder.

For at håndtere merbelastningen til bl.a. grundvandet iværksættes nye initiativer igennem frivillige kollektive kvælstofreducerende indsatser som fx skovrejsning. Iværksættelsen af disse kollektive virkemidler vil ske frem mod 2021. I det indsatser-

Miljø- og Energiplanlægning

Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
9931 9400

Sagsnr.:
2016-004088
Dok.nr.:
2016-004088-4
Init.: BA/LL

ne er frivillige vurderer Aalborg Kommune, at man ikke opnår målrette beskyttelsen i de områder, hvor grundvandet er vurderet særligt sårbart, altså inden for nitratfølsomme indvindingsområder (NFI). Derfor vil Aalborg Kommune opfordre til, at der ved gennemførelsen af indsatserne er fokus på beskyttelsen af indvindingsoplande til almene vandværker og nitratfølsomme indvindingsområder, så den ønskede miljøtilstand i forhold til grundvandet kan opnås.

Et anden initiativ er pålæg af kvælstofreducerende dyrkningsrestriktioner på nærmere identificerede arealer gennem 2-årige forpagtningsordninger. Det fremgår af rapporten at arealerne, der skal pålægges kvælstofreducerende dyrkningsrestriktioner, vælges ud fra, hvor landmanden har tilbudt at udføre ydelsen til laveste pris. Det fremgår derudover, at forpagtningsordningen vil blive dimensioneret på baggrund af data fra GEUS, således at den hindrer tilbagegang i miljøtilstanden for bl.a. grundvand. Aalborg Kommune stiller sig undrende overfor hvordan frivillige initiativer, der gennemføres på de arealer, hvor det er mest økonomisk fordelagtigt, kan sikre tilbagegangen i miljøtilstanden for grundvand. Hvis der vurderes på et meget overordnet billede af grundvandsforekomsterne, hvor der ikke er taget hensyn til hvilke dele af grundvandsforekomsterne, der skal beskyttes af drikkevandshensyn, kan der måske argumenteres for, at der samlet set ikke sker en tilbagegang i miljøtilstanden for grundvandet. Det vurderes dog, at der bør ligge en konkret vurdering i forhold til sikring af miljøtilstanden i de dele af grundvandsforekomsterne, der anvendes til drikkevand. Her fremgår det af rapporten, at de eksisterende regler om udarbejdelse af kommunale indsatsplaner, vil bidrage til at imødegå midlertidige forringelser af grundvandsforekomsterne.

Aalborg Kommune udarbejder målrettede indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, der tager udgangspunkt i nitratudvaskningen i indvindingsoplandene, og på den baggrund fastlægges de indsatser, som vandværkerne skal gennemføre. I Aalborg Kommune er der allerede vedtaget en række indsatsplaner. I disse indsatsplaner har det selvsagt ikke været muligt, at tage højde for det ændrede kvælstofudvaskningsniveau. Der er derfor behov for at revidere disse indsatsplaner, således at drikkevandsforekomsterne også beskyttes fremadrettet. Det fremgår af miljørapporten, at indsatsplanerne skal justeres efter behov. Aalborg Kommune mener, at kommunernes udgifter til revision af indsatsplanerne bør fremgår af miljørapporten. Aalborg Kommune har en klar forventning om, at de økonomiske rammer til revisionerne af indsatsplanerne sikres via DUT-midler. Samtidig bør kommunerne inddrages i arbejdet med at vurdere behovet for revision af indsatsplanerne.

Betydning for vandværkernes gennemførelse af indsatser til beskyttelse af drikkevandet

En generel ændring i gødskningsforholdene på landbrugsarealer betyder sandsynligvis, at der skal gennemføres dyrkningsrestriktioner på flere arealer for at fastholde den nuværende og fremtidige beskyttelse af vores drikkevand. Muligheden for at anvende mere kvælstof på markerne ændrer som tidligere nævnt på forudsætningerne for de indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, som kommunerne har vedtaget eller er i gang med at udarbejde. Det vil betyde, at flere lodsejere bliver omfattet af dyrkningsrestriktioner, og de lodsejere, der allerede i dag er berørt, kan få pålagt dyrkningsrestriktioner på yderligere arealer.

Ændringerne vil ligeledes betyde, at vandværkerne vil få en forøget udgift til at gennemføre de ekstra indsatser til beskyttelse af drikkevandet, og denne regning vil havne hos forbrugerne. Dette fremgår også af miljørapporten, men der er dog ikke gennemført en konkret beregning af den økonomiske betydning.

Er der spørgsmål til ovenstående kan Birgitte A. Hollænder kontaktes på tlf.: 9931 9464 eller miljø.energi@aalborg.dk.

Venlig hilsen

Jane Stampe
Afdelingschef

Birgitte A. Hollænder
Civilingeniør

Kopi til: landbrug@naturerhverv.dk